

generalsekretæren, dannede grundlaget for 5. udvalg under *1. behandling*, som afsluttedes den 15. december 1971. Den sektorvise behandling havde medført visse ændringer — se om de vigtigste af disse nedenfor under afsnit II — således at det samlede vedtagne foreløbige budget netto androg 167.939.200 dollars.

b. Allerede ved forelæggelsen af budgetskønnet havde generalsekretæren gjort opmærksom på, at de ændringsforslag, som ville fremkomme, antagelig ville bringe skønnet over de samlede udgifter op fra de ca. 208 mill. dollars til 213-215 mill. dollars således at det endelige budgetforslag for 1972 måtte antages at komme til at ligge mellem 11 og 12 pct. over 1971-niveauet.

Under *2. behandling* tog 5. udvalg stilling til disse ændringsforslag, som dels hidrørte fra generalsekretæren, dels var en følge af resolutioner, vedtaget af generalforsamlingen under 26. samling. Det endelige budget kom herefter til at andrage 213.124.410 dollars i samlede udgifter og 35.921.650 dollars i samlede indtægter eller netto 177.202.760 dollars, repræsenterende en stigning på 10,5 pct. i forhold til nettobudgettet for 1971.

Dette budget vedtoges i sædvanlig resolutionsform af 5. udvalg den 21. december 1971 med stemmetallene 55-8-7. Selve udgiftsbevillingen havde den 20. december 1971 fået stemmemønstrer 57-7-11. Imod stemte Bulgarien, Hviderusland, Mongoliet, Sovjetunionen, Ukraine og Ungarn. Cameroon, Cuba, Frankrig, Madagascar, Nicaragua, Portugal, Rumænien, Storbritannien, Sydafrika, USA og Uruguay afstod.

II. Debatten.

A. Generelt.

I sin forelæggelse havde generalsekretæren i meget alvorlige vendinger omtalt FN's stadigt voksende underskud, der havde ført organisationen ind i „en tilstand af nær og håbløs insolvens“, og med en likviditet, der nødvendiggjorde, at man for at dække de elementære forpligtelser måtte leve fra hånden til munden. Denne tilstand kunne ikke fortsætte; fonds i generalsekretærens varetægt var praktisk taget udtømte. Da generalsekretæren måtte tro, at intet medlemsland ønskede at „push the Organization to

the brink“, satte han sin lid til præsidenten for 25. generalforsamling ambassadør Hambros bestræbelser på at finde en løsning på den finansielle krise. Skulle det mod slutningen af samlingen vise sig, at disse var mislykkedes, måtte generalsekretæren foreslå budgettet nedskåret til de indtægter, som faktisk kunne påregnes; dette kunne kunne ske vilkårligt og til skade for vigtige aktiviteter.

Denne baggrund satte sit præg på debatten i 5. udvalg, såvel generelt som i behandlingen af enkeltspørgsmål. Stormagterne — i hvilken forbindelse det må bemærkes, at Kina ikke lod sig repræsentere i 5. udvalg — som sædvanemæssigt stiller sig kritisk over for vækst i FN's budget, benyttede konstant den finansielle situation til at mene til tilbageholdenhed. Heroverfor stod den modsatte opfattelse, som bl. a. fik udtryk i en skrivelse fra 77-landegruppen til generalsekretæren, at FN's underskud som bekendt skyldtes andre årsager end væksten i budgettet, og at disse lande derfor måtte nægte at lade behandlingen af de budgetmæssige spørgsmål for 1972 influere af finanskrisen. Den danske grundholdning lå ligesom de øvrige nordiske landes tæt op heraf, omend der i den nordiske kreds kunne spores nuancer i vurderingen af, om en budgetmæssig tilbageholdenhed kunne være et psykologisk moment til fremme af et gunstigt forløb af Hambromissionen, eller om man — hvad Danmark var tilbøjelig til at mene — ved en sådan tilbageholdenhed blot hæmmede den naturlige dynamik i FN uden tilstrækkelig sikkerhed for en finansiel løsning.

Den danske grundholdning fremdroges i den danske repræsentants indlæg den 15. oktober 1971 under generaldebatten (bilag 24), hvori han betegnede den gennem årene skete 10-dobling af FN's budget som tilfredsstillende, for så vidt som den repræsenterede vækst i medlemstallet og dynamik i vigtige aktiviteter, ikke mindst indenfor de økonomiske, sociale og humanitære områder.

Da det mod slutningen af samlingen blev klart, at ambassadør Hambros anstrengelser ikke havde båret frugt, fremprovokerede New Zealand med støtte af de fleste vestlige lande en redegørelse fra FN's finanschef for de finansielle udsigter. Denne redegørelse var lidet opmuntrende: De frivillige bidrag